

SPRENDIMAI

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2015/1499

2015 m. rugsėjo 3 d.

kuriuo pagal Tarybos direktyvą 91/676/EEB dėl vandenių apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių leidžiama Flandrijos regionui taikyti Belgijos prašomą nukrypti leidžiančią nuostatą

(pranešta dokumentu Nr. C(2015) 6058)

(Tekstas autentiškas tik olandų kalba)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyvą 91/676/EEB dėl vandenių apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių ⁽¹⁾, ypač į jos III priedo 2 dalies trečiąją pastraipą,

kadangi:

- (1) jei valstybė narė vienam hektarui numato per metus panaudoti kitokį mėšlo kiekį nei nurodyta Direktyvos 91/676/EEB III priedo 2 dalies antros pastraipos pirmame sakinyje ir tos pastraipos a punkte, tas mėšlo kiekis turi būti toks, kad netrukdytų siekti minėtos direktyvos 1 straipsnyje nustatytų tikslų ir būtų pagrįstas objektyviais kriterijais, tokiais kaip šiuo atveju ilgas pasėlių vegetacinis laikotarpis ir daug azoto įsisavinantys pasėliai;
- (2) 2011 m. liepos 29 d. Komisija priėmė Įgyvendinimo sprendimą 2011/489/ES ⁽²⁾, kuriuo Belgijai leidžiama Flandrijos regionui suteikti teisę tam tikromis sąlygomis naudoti ne daugiau kaip 250 kg azoto iš gyvulių mėšlo vienam hektarui per metus ganyklose, su žole įsėtų kukurūzų laukuose ir nupjautose ganyklose arba nupjautų rugių laukuose, kuriuose vėliau sodinami kukurūzai, ir ne daugiau kaip 200 kg azoto iš gyvulių mėšlo vienam hektarui per metus žieminių kviečių ar kvietrugių laukuose, kuriuose vėliau sodinami tarpiniai augalai ir cukriniai bei pašariniai runkeliai;
- (3) Įgyvendinimo sprendimu 2011/489/ES suteikta nukrypti leidžianti nuostata buvo taikoma maždaug 2 970 ūkininkų ir 82 820 ha žemės; ji baigė galioti 2014 m. gruodžio 31 d.;
- (4) 2015 m. balandžio 7 d. Belgija pateikė Komisijai prašymą pagal Direktyvos 91/676/EEB III priedo 2 dalies trečiąją pastraipą pratęsti Flandrijos regionui taikomos nukrypti leidžiančios nuostatos galiojimą;
- (5) prašoma nukrypti leidžianti nuostata susijusi su Belgijos ketinimu leisti konkrečiuose Flandrijos ūkiuose naudoti ne daugiau kaip 250 kg azoto iš ganomų gyvulių mėšlo ir apdoroto kiaulių mėšlo vienam hektarui per metus ganyklose, su dobilais maišytos žolės ganyklose, su žole įsėtų kukurūzų laukuose ir nupjautose ganyklose arba nupjautų rugių laukuose, kuriuose vėliau sodinami kukurūzai, ir ne daugiau kaip 200 kg azoto iš gyvulių mėšlo ir apdoroto kiaulių mėšlo vienam hektarui per metus žieminių kviečių ar kvietrugių laukuose, kuriuose vėliau sodinami tarpiniai augalai ir runkeliai;
- (6) Belgijos valdžios institucijų pateikta informacija, atsižvelgiant į Įgyvendinimo sprendimu 2011/489/ES suteiktą leidimą taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą, rodo, kad dėl šios nukrypti leidžiančios nuostatos vandens kokybė

⁽¹⁾ O L 375, 1991 12 31, p. 1.

⁽²⁾ 2011 m. liepos 29 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas 2011/489/ES, kuriuo pagal Tarybos direktyvą 91/676/EEB dėl vandenių apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių Belgijai suteikiamas jos prašomas leidimas Flandrijos regione taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą (O L 200, 2011 8 3, p. 23).

nepablogėjo. 2008–2011 m. valstybių narių ataskaitomis paremta Komisijos ataskaita Tarybai ir Europos Parlamentui dėl Direktyvos 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių įgyvendinimo ⁽¹⁾ rodo, kad maždaug 78 % Flandrijos regiono požeminio vandens stebėjimo stočių vidutinė nitratų koncentracija yra mažesnė kaip 50 mg/l, o 63 % stočių – mažesnė kaip 25 mg/l. Stebėsenos duomenys rodo, kad nitratų koncentracija požeminiame vandenyje mažėja, palyginti su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu (2004–2007 m.). 93 % paviršinio vandens stebėsenos stočių vidutinė nitratų koncentracija yra mažesnė kaip 50 mg/l, o 70 % stebėsenos stočių – mažesnė kaip 25 mg/l. Daugumoje paviršinio vandens stebėsenos vietų matyti, kad nitratų koncentracija mažėja. 2008–2011 m. ataskaitiniu laikotarpiu maždaug 80 % upių ir visi vandenys buvo klasifikuojami kaip eutrofiniai arba hipertrofiniai;

- (7) Flandrija užsibrėžė toliau nurodytus vandens kokybės tikslus, kuriuos planuojama pasiekti per 2015–2018 m. veiksmų programos laikotarpį. Paviršiniame vandenyje 50 mg nesiekianti nitratų koncentraciją vienam litrui turės būti pasiekta 95 % žemės ūkio stebėjimo tinklo stebėjimo vietų; negiliame požeminiame vandenyje, kuris atsiskiria lėčiau, vidutinė nitratų koncentracija turės būti sumažinta 20 %, palyginti su vidutiniu 2010 m. lygiu, kuris yra 40 mg nitratų vienam litrui; viena rūšėse hidrologinėse zonose, kurių negiliame požeminiame vandenyje nitratų koncentracija vidutiniškai didesnė negu 50 mg nitratų vienam litrui – vidutinę nitratų koncentraciją šiose zonose reikės sumažinti 5 mg nitratų vienam litrui;
- (8) siekdama šių tikslų Flandrija 2015–2018 m. laikotarpiui parengė sugriežtintą veiksmų programą. 2016–2017 m. žiemos pabaigoje bus atlikta politikos peržiūra, kuria remiantis bus imamasi galimų sugriežtintų veiksmų, siekiant užtikrinti, kad būtų pasiekti užsibrėžti vandens kokybės tikslai. Direktyva 91/676/EEB į nacionalinę teisę Flandrijos regione perkelta 2015 m. birželio 12 d. „Dekretu dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių“ ⁽²⁾ (toliau – Dekretas dėl mėšlo), kuris iš dalies pakeistas ⁽³⁾ pagal 2015–2018 m. veiksmų programą ir taikomas kartu su šiuo sprendimu;
- (9) Dekretas dėl mėšlo taikomas visoje Flandrijos regiono teritorijoje;
- (10) į Dekretą dėl mėšlo įtrauktos azoto ir fosforo naudojimo ribos;
- (11) Belgijos pateikti patvirtinamieji dokumentai dėl Flandrijos regiono rodo, kad siūlomas atitinkamai 250 ir 200 kg azoto iš gyvulių mėšlo kiekis vienam hektarui per metus yra pagrįstas objektyviais kriterijais – ilgu vegetaciniu laikotarpiu ir augalais, kurie įsisavina didelį azoto kiekį;
- (12) Belgijos pateikti 2008–2011 m. laikotarpio Flandrijos regiono duomenys rodo, kad kiaulių skaičius padidėjo 4,4 %, palyginti su 2004–2007 m. laikotarpiu. Naujaisi turimi 2012 ir 2013 m. duomenys rodo mažesnę – 2,6 % – kiaulių skaičius didėjimą. Nuo 2004 m. iki 2008 m. naminių paukščių sumažėjo 13,2 %, o vėliau padaugėjo 20,8 %. Galvijų skaičius išliko nepakitęs. Siekdamas užtikrinti, kad taikant prašomą nukrypti leidžiančią nuostatą nebūtų skatinama intensyviau auginti gyvulius, kompetentingos institucijos užtikrins, kad remiantis Dekreto dėl mėšlo nuostatomis būtų ribojamas gyvulių, kuriuos galima laikyti kiekviename Flandrijos regiono ūkyje, skaičius (teršalų išleidimo teisės);
- (13) 2008–2011 m. laikotarpiu panaudota 15 % mažiau gyvulių mėšle esančio azoto, palyginti su 2004–2007 m. laikotarpiu. Per trečiąją veiksmų programą (2007–2010 m.) panaudoto gyvulių mėšle esančio azoto kiekis išliko nepakitęs (101 tūkstantis tonų per metus). Per ketvirtąją veiksmų programą panaudota dar mažiau gyvulių mėšle esančio azoto – 2013 m. 94,5 tūkstančiai tonų. 2008–2011 m. ataskaitiniu laikotarpiu panaudoto mineralinio azoto kiekis padidėjo 4 %, palyginti su 2004–2007 m. laikotarpiu. Naujaisi turimi 2012–2013 m. duomenys rodo, kad panaudoto mineralinio azoto kiekis stabilizavosi ir siekia 39 tūkstančius tonų;
- (14) išnagrinėjus prašymą galima daryti išvadą, kad siūlomas 250 ir 200 kg azoto iš ganomų gyvulių mėšlo ir apdoroto kiaulių mėšlo kiekis vienam hektarui per metus netrukdytų siekti Direktyvoje 91/676/EEB numatytų tikslų, jeigu bus laikomasi tam tikrų griežtų sąlygų, taikomų kartu su sugriežtintomis priemonėmis, kurių imamasi pagal 2015–2018 m. laikotarpio veiksmų programą;

⁽¹⁾ Ketverių metų ataskaita dėl Flandrijos regiono pagal Nitratų direktyvą (91/676/EEB), K. Desimpelaere, E. Lesage – Vlaamse Landmaatschappij, R. Eppinger, H. Maeckelberghe, K. Van Hoof – Vlaamse Milieumaatschappij, 2012 m. birželio mėn.

⁽²⁾ 2006 m. gruodžio 29 d. *Belgisch Staatsblad*, p. 76368.

⁽³⁾ 2015 m. liepos 29 d. *Belgisch Staatsblad*, p. 47994.

- (15) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2000/60/EB ⁽¹⁾ numatytas visapusiškas tarpvalstybinis vandens apsaugos metodas, sudarytas pagal upių baseinų rajonus, kurio tikslas – iki 2015 m. pasiekti gerą Europos vandens telkinių būklę. Maisto medžiagų mažinimas yra neatskiriama to tikslo dalis. Šiuo sprendimu leidžiant taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą nepažeidžiamos Direktyvos 2000/60/EB nuostatos ir neatmetama galimybė, kad gali prireikti papildomų priemonių siekiant įvykdyti su ja susijusius įpareigojimus;
- (16) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB ⁽²⁾ nustatomos bendrosios taisyklės, kuriomis siekiama sukurti Sąjungos erdvinės informacijos infrastruktūrą, skirtą Sąjungos aplinkos politikai ir kitoms politikos kryptims ar veiklai, galinčiai turėti įtakos aplinkai, įgyvendinti. Jei taikytina, erdvinė informacija, surinkta taikant šį sprendimą turėtų atitikti tos direktyvos nuostatas. Siekdama sumažinti administracinę naštą ir pagerinti duomenų nuoseklumą Belgija, rinkdama reikiamus duomenis pagal šį sprendimą, turėtų pririnkus naudotis informacija, gauta iš integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, sukurtos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 ⁽³⁾ V antraštinės dalies II skyrių;
- (17) šiame sprendime numatytos priemonės atitinka Direktyvos 91/676/EEB 9 straipsniu įkurto Nitratų komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Belgijos prašoma Flandrijos regiono atžvilgiu nukrypti leidžianti nuostata dėl didesnio gyvulių mėšlo kiekio, nei nurodyta Direktyvos 91/676/EEB III priedo 2 dalies antros pastraipos pirmame sakinyje ir a punkte, suteikiama 4–12 straipsniuose nustatytais sąlygomis.

2 straipsnis

Taikymo sritis

Šis sprendimas taikomas atskiriems nurodytiems ūkio sklypams, apšodintiems augalais, kurie įsisavina daug azoto ir kurių vegetacijos laikotarpis ilgas, atsižvelgiant į sąlygas, nustatytas 4–7 straipsniuose.

3 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame sprendime vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) ūkiai – žemės ūkio valdos, kuriose auginami arba kuriose neauginami gyvuliai;
- b) sklypas – atskiras laukas (arba laukų grupė), vienarūšis pagal pasėlius, dirvožemio tipą ir tręšimo praktiką;
- c) ganykla – daugiametė ar laikina ganykla (paprastai laikina ganykla laikoma mažiau nei ketverius metus);

⁽¹⁾ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

⁽²⁾ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

⁽³⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL L 347, 2013 12 20, p. 549).

- d) augalai, kurie įsisavina daug azoto ir kurių vegetacijos laikotarpis ilgas, reiškia:
- i) ganykla;
  - ii) ganykla, kurioje dobilai sudaro mažiau kaip 50 %;
  - iii) prieš nuimant derlių arba nuėmus derlių su žole įsėjami kukurūzai, o žolė nušienaujama ir išvežama iš lauko, naudojamo tarpiniams augalams;
  - iv) nupjauta ganykla arba nupjauti rugiai, po kurių sodinami kukurūzai;
  - v) žieminiai kviečiai arba kvietrugiai, po kurių sodinami tarpiniai augalai;
  - vi) cukriniai arba pašariniai runkeliai;
- e) ganomi gyvuliai – galvijai (išskyrus veršelius), avys, ožkos ir arkliai;
- f) mėšlo apdorojimas – kiaulių mėšlo atskyrimas į dvi dalis – kietąją ir skystąją, atliekamas siekiant pagerinti žemės naudojimą ir padidinti azoto ir fosforo regeneravimą;
- g) apdorotas mėšlas – skystoji dalis, gauta apdorojant mėšlą;
- h) nuotekos, kuriose mažai azoto ir fosfatų – apdorotas mėšlas, kuriame azoto ne daugiau kaip 1 kg nuotekų tonai ir fosfatų ne daugiau kaip 1 kg vienai atliekų tonai;
- i) dirvožemio sluoksnis – dirvožemio sluoksnis iki 0,90 m gylio nuo žemės paviršiaus, išskyrus tuos atvejus, kai vidutinis aukščiausias požeminio vandens lygis yra seklesnis; pastaruoju atveju – sluoksnis iki vidutinio aukščiausio požeminio vandens gylio.

4 straipsnis

Kasmetinė paraiška ir įsipareigojimas

1. Ūkininkai, norintys pasinaudoti šiame sprendime numatyta leidžiančia nukrypti nuostata, kasmet iki vasario 15 d. pateikia paraišką kompetentingoms institucijoms. Už 2015 metus kasmetinė paraiška pateikiama iki liepos 31 d.
2. Pateikdami 1 dalyje nurodytą kasmetinę paraišką ūkininkai raštu įsipareigoja vykdyti 5, 6 ir 7 straipsniuose nustatytas sąlygas.

5 straipsnis

Mėšlo apdorojimas

1. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad po mėšlo apdorojimo gaunama kietoji dalis pristatoma perdirbti patvirtintais įrenginiais, siekiant sumažinti kvapus ir kitus teršalus, pagerinti agronomines ir higienines savybes, palengvinti tvarkymą ir padidinti azoto ir fosfato regeneravimą.
2. Mėšlą apdorojantys ūkininkai, kuriems taikoma nukrypti leidžianti nuostata, kasmet kompetentingoms institucijoms pateikia duomenis, susijusius su apdoroti pristatyto mėšlo kiekiu, kietosios dalies ir apdoroto mėšlo kiekiu ir paskirties vieta, azoto ir fosforo kiekiu juose.
3. Kompetentingos institucijos parengia ir nuolat atnaujina pripažintas kiekvieno ūkio, kuriam taikoma individuali nukrypti leidžianti nuostata, apdoroto mėšlo sudėties, sudėties pokyčių ir apdorojimo veiksmingumo vertinimo metodikas.
4. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad įrenginiuose, išmetančiuose daugiau teršalų negu orientacinis kiekis, t. y. neapdoroto gyvulių mėšlo saugojimo ir naudojimo žemei tręšti įrenginiuose, amoniakas ir kiti teršalai, susidarantys apdorojant mėšlą, surenkami ir apdorojami taip, kad sumažėtų jų poveikis aplinkai ir kenksmingi veiksniai.

Šiais tikslais kompetentingos institucijos užtikrina, kad būtų parengiamas ir nuolat atnaujinamas įrenginių, kuriuose susidaranti teršalus reikia apdoroti, sąrašas.

6 straipsnis

Mėšlo ir kitų trąšų naudojimas

1. Laikantis 2–12 dalyse nustatytų sąlygų, kasmet sklypuose, kuriems taikoma nukrypti leidžianti nuostata, naudojamo ganomų gyvulių mėšlo, apdoroto mėšlo ir nuotekų, kuriose mažai azoto ir fosfatų, įskaitant pačių gyvulių paliekamą mėšlą, kiekis neviršija nė vienos iš šių verčių:
  - a) 250 kg azoto vienam hektarui per metus, kai sklypai apsodinti:
    - i) ganykla ir su žole įsėtai kukurūzais;
    - ii) pjaunama ganykla, kurioje vėliau sodinami kukurūzai;
    - iii) pjaunamais rugiais, po kurių vėliau sodinami kukurūzai;
    - iv) ganykla, kurioje dobilai sudaro mažiau kaip 50 %;
  - b) 200 kg azoto vienam hektarui per metus, kai sklypai apsodinti:
    - i) žieminiiais kviečiais, po kurių sodinami tarpiniai augalai;
    - ii) kvietrugiais, po kurių sodinami tarpiniai augalai;
    - iii) cukriniais arba pašariniais runkeliais.
2. Apdorotas mėšlas, nelaikytinas nuotekomis, kuriose mažai azoto ir fosfatų, sklypuose, kuriems taikoma nukrypti leidžianti nuostata, gali būti naudojamas tik tuo atveju, jei jame mažiausias azoto ir fosfatų santykis (N/P_2O_5) yra 3,3.
3. Vienam hektarui naudojama ne daugiau kaip 15 tonų nuotekų, kuriose mažai azoto ir fosfatų.
4. Bendras į dirvą patenkančio azoto ir fosfatų kiekis atitinka konkretaus augalo maisto medžiagų poreikį, įvertinant iš dirvos gaunamas medžiagas ir dėl apdoravimo didesnį mėšle esančio azoto kiekį. Bet kuriuo atveju šis kiekis visuose pasėliuose neviršija veiksmyje programoje nustatytų fosfatų ir azoto didžiausio leistino naudojimo standartų.
5. Sklypuose, kuriems taikoma nukrypti leidžianti nuostata, cheminių trąšų fosfatai negali būti naudojami.
6. Kiekvienas ūkis rengia viso ploto tręšimo planą, kuriame aprašoma sėjomaina, planuojamas mėšlo ir azotinių bei fosfatinų trąšų naudojimas. Ūkis tokį planą sudaro ne vėliau kaip iki kiekvienų kalendorinių metų vasario 15 d.

Tręšimo plane nurodoma:

- a) gyvulių skaičius, laikymo ir saugojimo sistemos apibūdinimas, taip pat mėšlo saugyklos talpa;
- b) azoto ir fosforo kiekio ūkyje gautame mėšle apskaičiavimas (atskaičiavus laikant ir saugant patirtus nuostolius);
- c) mėšlo apdoravimo aprašymas ir numatomos apdoroto mėšlo savybės;
- d) už ūkio ribų arba ūkyje tiekiamo mėšlo kiekis, tipas ir savybės;
- e) sėjomaina ir sklypų su augalais, kurie įsisavina daug azoto ir kurių vegetacijos laikotarpis ilgas, taip pat sklypų su kitais augalais plotas;
- f) numatomas augalams reikalingas azoto ir fosforo kiekis kiekviename sklype;
- g) kiekviename sklype planuojamas naudoti mėšle esančio azoto ir fosforo apskaičiuotas kiekis;
- h) kiekviename sklype planuojamas naudoti cheminėse ir kitokiose trąšose esančio azoto ir fosforo apskaičiuotas kiekis;
- i) apskaičiavimai siekiant įvertinti atitiktį azoto ir fosforo naudojimo standartams.

Siekiant užtikrinti tręšimo planų ir realios žemės ūkio praktikos nuoseklumą, tręšimo planai peržiūrimi ne vėliau kaip per septynias dienas nuo bet kokių žemės ūkio praktikos pasikeitimų.

7. Kiekvienas ūkis rengia tręšimo ataskaitas; už kiekvienenus kalendorinius metus tos ataskaitos pateikiamos kompetentingai institucijai iki kitų kalendorinių metų kovo 15 d.

8. Tręšimo registracijos knygoje nurodoma:

- a) pasėlių plotai;
- b) gyvulių skaičius ir rūšis;
- c) vieno gyvulio pagaminamas mėšlas;
- d) ūkio importuojamų trąšų kiekis;
- e) iš ūkio išvežamo mėšlo kiekis ir jo gavėjas.

9. Su azoto ir fosforo dirvožemyje tyrimo rezultatais turi būti įmanoma susipažinti kiekviename ūkyje, kuriam taikoma nukrypti leidžianti nuostata.

Mėginiai imami ir tyrimas atliekamas ne vėliau kaip gegužės 31 d.; kiekviename ūkyje kiekvieno vienarūšio žemės ploto azoto ir fosforo tyrimas turi būti atliekamas bent kas ketverius metus, atsižvelgiant į sėjomainą ir dirvožemio savybes.

Kiekviename ūkio penkių hektarų dirbamosios žemės plote atliekama bent po vieną tyrimą.

10. Nitratų koncentracija dirvožemio sluoksnyje matuojama kiekvienų metų rudenį iki lapkričio 15 d. bent 6 % sklypų, kuriems taikoma nukrypti leidžianti nuostata, ir 1 % kitų sklypų, kuriuos naudoja ūkiai, kuriems taikoma nukrypti leidžianti nuostata, kad matavimai būtų atliekami bent 85 % šių ūkių. Iš kiekvienų 2 hektarų dirbamosios žemės reikalaujama bent trijų skirtingų dirvožemio sluoksnių mėginių.

11. Mėšlas, apdorotas mėšlas arba nuotekos, kuriose mažai azoto ir fosfatų ir kuriose bendras azoto kiekis didesnis negu 0,60 kg azoto vienai tonai, cheminės ir kitos trąšos sklypuose, kuriems taikoma nukrypti leidžianti nuostata, nenaudojami nuo rugsėjo 1 d. iki kitų metų vasario 15 d.

12. Bent du trečdaliai azoto iš mėšlo kiekio, neskaitant azoto iš ganomų gyvulių mėšlo, kasmet panaudojami iki birželio 1 d.

7 straipsnis

Žemės tvarkymas

Ūkininkai, kuriems taikoma individuali nukrypti leidžianti nuostata, imasi šių priemonių:

- a) visų dirvožemio tipų, išskyrus molžemį, ganyklos suariamos pavasarį;
- b) ant molžemio esančios ganyklos suariamos iki rugsėjo 15 d.;
- c) sklypuose, kuriems taikoma nukrypti leidžianti nuostata, į sėjomainą neįtraukti ankštinių arba kitų augalų, kaupiančių atmosferos azotą. Tačiau ši nuostata netaikoma ganyklų dobilams, jei tose ganyklose dobilai sudaro mažiau kaip 50 %;
- d) suarus ganyklą ji per dvi savaites apsodinama augalais, kurie įsisavina daug azoto, o trąšos nenaudojamos tais metais, kai ariama nuolatinė ganykla;
- e) tarpiniai augalai sodinami per dvi savaites nuo žieminių kviečių derliaus nuėmimo, ir ne vėliau kaip rugsėjo 10 d.;
- f) tarpiniai augalai neapariami iki vasario 15 d., siekiant užtikrinti ilgalaikę ariamo ploto augalinę dangą, kad būtų atkurtas rudenį prarastas podirvio nitratų kiekis ir apribotas žiemą prarandamas nitratų kiekis.

8 straipsnis

Kitos priemonės

Kompetentingos institucijos užtikrina, kad leidžiančių nukrypti nuostatų taikymas apdoroto mėšlo naudojimui būtų suderinamas su patvirtintų įrenginių pajėgumu apdoroti mėšlą ir kietąją jo dalį.

Šios leidžiančios nukrypti nuostatos taikymas neprieštaruja priemonėms, kurių reikia imtis, kad būtų laikomasi kitų Sąjungos aplinkos teisės aktų.

9 straipsnis

Mėšlo gaminimui ir vežimui taikomos priemonės

1. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad laikantis Dekreto dėl mėšlo nuostatų būtų ribojamas gyvulių, kuriuos galima laikyti kiekviename Flandrijos regiono ūkyje, skaičius (teršalų išleidimo teisės).
2. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad visas akredituotų vežėjų vykdomas mėšlo vežimas būtų registruojamas geografinės padėties nustatymo sistemomis.
3. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad prieš kiekvieną vežimą mėšlo sudėtyje būtų įvertinta azoto ir fosforo koncentracija. Mėšlo mėginiai ištiriami pripažintose laboratorijose, o tyrimų rezultatai perduodami kompetentingoms institucijoms ir ūkininkui, kuriam mėšlas pristatomas.
4. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad veždamas mėšlą vežėjas turėtų dokumentą, kuriame būtų nurodytas vežamo mėšlo kiekis ir azoto bei fosforo kiekis jame.

10 straipsnis

Stebėseną

1. Kompetentinga institucija užtikrina, kad būtų parengti ir kasmet atnaujinami žemėlapiai, kuriuose nurodyta kiekvienos savivaldybės ūkių procentinė dalis, sklypų skaičius, gyvulių procentinė dalis, žemės ūkio paskirties žemės ir vietinės žemės procentinė dalis, kuriems taikomos individualios nukrypti leidžiančios nuostatos.

Kompetentinga institucija kasmet renka ir atnaujina sėjomainos ir žemės ūkio praktikos, kuriai taikoma individuali nukrypti leidžianti nuostata, duomenis.

2. Siekiant įvertinti leidžiančios nukrypti nuostatos poveikį vandens kokybei, naudojamas Komisijos sprendimo 2008/64/EB ⁽¹⁾ 10 straipsnio 2 dalyje nurodytas stebėsenos tinklas paviršinio vandens ir negilaus požeminio vandens mėginiams imti. Stebėsenos tinklas apima į Šiaurės jūrą įtekančių upių nitratų ir fosfatų matavimus. Pradinių stebėjimo vietų skaičius nemažinamas, o vietovės nekeičiamos per visą šio sprendimo taikymo laikotarpį.
3. Smėlingoje dirvoje esančiose žemės ūkio nuotekų surinkimo vietose vykdoma sustiprinta vandenų stebėseną.
4. Išlaikomos pagal Sprendimą 2008/64/EB įrengtos stebėjimo vietos, aprėpiančios ne mažiau kaip 150 ūkių, siekiant rinkti duomenis apie azoto ir fosforo koncentraciją dirvožemio vandenyje, mineralinį azotą dirvožemio sluoksnyje ir atitinkamus azoto ir fosforo, kuris per šaknis patenka į požeminį vandenį, nuostolius bei azoto ir fosforo nuostolius dėl paviršinio ir gruntinio vandens nutekėjimo, neatsižvelgiant į tai, taikoma nukrypti leidžianti nuostata ar ne.

Stebėjimo vietoms turi būti būdingi pagrindinių tipų dirvožemiai (molinga, priemolinga, smėlinga ir lioso dirva), tręšimo praktika ir augalai.

⁽¹⁾ 2007 m. gruodžio 21 d. Komisijos sprendimas 2008/64/EB, suteikiantis Belgijai Flandrijos regiono atžvilgiu jos prašomą leidžiančią nukrypti nuostatą pagal Tarybos direktyvą 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL L 16, 2008 1 19, p. 28).

Šio sprendimo taikymo laikotarpiu stebėjimo tinklo sudėtis nekeičiama.

5. Tyrime ir tęstinėje maisto medžiagų analizėje pateikiami duomenys apie vietinį žemės naudojimą, sėjomainą ir ūkininkavimo metodus ūkiuose, kuriems taikoma individuali nukrypti leidžianti nuostata.

Šie duomenys gali būti naudojami atliekant modelių grindžiamą skaičiavimą, kiek nitratų išplaunama ir kiek fosforo nuteka iš laukų, kuriuose per metus vienam hektarui tenka ne daugiau kaip 250 kg arba 200 kg azoto iš ganomų gyvulių mėšlo ir apdoroto kiaulių mėšlo.

6. Nitratų ir fosforo, esančių vandenyje, ištekamčiame iš šaknų zonos ir patenkančiame į požeminio vandens bei paviršinio vandens sistemą, koncentracija nustatoma remiantis stebėsenos tinklui priklausančių ūkių negilaus požeminio vandens, dirvožemio vandens, drenažinio vandens ir upelių stebėjimo duomenimis.

11 straipsnis

Kontrolė

1. Visos paraiškos leisti taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą teikiamoms kompetentingoms institucijoms atlikti administracinei kontrolei. Kai atliekant kontrolę nustatoma, kad neįvykdytos 5, 6 ir 7 straipsniuose numatytos sąlygos, apie tai informuojamas pareiškėjas. Šiuo atveju paraiška laikoma atmeta.

2. Remdamosi rizikos analize, ankstesnių metų kontrolės rezultatais ir Direktyvos 91/676/EEB įgyvendinimo teisės aktų bendrosios atsitiktinės kontrolės rezultatais, kompetentingos institucijos sudaro patikrinimų vietoje programą.

Pagal 5, 6 ir 7 straipsniuose nustatytas sąlygas patikrinimai vietoje aprėpia bent 7 % ūkių, kuriems taikoma individuali nukrypti leidžianti nuostata. Kai atliekant kontrolę aptinkama, kad nesilaikoma reikalavimų, apie tai informuojamas ūkininkas. Šiuo atveju prašymas kitais metais taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą laikomas atmetu.

3. Tikrinami 6 straipsnio 9 dalyje nurodytų matavimų rezultatai. Kai atliekant patikrinimą aptinkama, kad nesilaikoma reikalavimų, pvz., viršyta pagrindinė Dekrete dėl mėšlo apibrėžta riba, apie tai informuojamas ūkininkas, o prašymas kitais metais tam sklypui arba sklypams taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą atmetamas.

4. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad remiantis rizikos analize ir 1 dalyje nurodytos administracinės kontrolės rezultatais būtų atliekami bent 2 % mėšlo vežimo operacijų patikrinimai vietoje.

Patikrinimai apima akreditavimo įpareigojimų vykdymo kontrolę, lydraščių vertinimą, mėšlo kilmės ir paskirties vietos tikrinimą ir vežamo mėšlo mėginių ėmimą.

Deramais atvejais naudojantis transporto priemonėse įrengtais automatiniais mėginių ėmikliais mėšlo mėginiai gali būti imami jį kraunant.

Mėšlo mėginiai ištiriami kompetentingų institucijų pripažintose laboratorijose, o tyrimų rezultatai perduodami mėšlą tiekiančiam ir jį gaunančiam ūkininkui.

5. Kompetentingoms institucijoms suteikiami įgaliojimai ir priemonės, reikalingi patikrinti, ar laikomasi pagal šį sprendimą suteiktos leidžiančios nukrypti nuostatos.

12 straipsnis

Ataskaitos

1. Kiekvienais metais iki birželio 30 d. kompetentingos institucijos pateikia ataskaitą, kurioje yra ši informacija:

- a) 10 straipsnio 1 dalyje nurodyti žemėlapiai, kuriuose nurodoma procentinė ūkių dalis, procentinė gyvulių dalis, procentinė žemės ūkio paskirties žemės ir vietinės žemės naudojimo dalis, duomenys apie sėjomainą ir žemės ūkio praktiką ūkiuose, kuriems taikoma nukrypti leidžianti nuostata;
- b) vandens stebėsenos rezultatai, įskaitant informaciją apie požeminio, paviršinio vandens bei į Šiaurės jūrą tekančių vandenų kokybės tendencijas ir leidžiančios nukrypti nuostatos poveikį vandens kokybei, nurodytą 10 straipsnio 2 dalyje;

- c) rudenį atliktas sklypų, kuriems taikoma nukrypti leidžianti nuostata, dirvožemio sluoksnyje esančių nitratų liekanų įvertinimas ir palyginimas su nitratų liekanų duomenimis ir su tendencijomis panašios sėjomainos sklypuose, kuriems netaikoma nukrypti leidžianti nuostata. Sklypai, kuriems netaikoma nukrypti leidžianti nuostata, turėtų apimti sklypus, kuriems netaikoma nukrypti leidžianti nuostata, ūkiuose, kuriems taikoma nukrypti leidžianti nuostata, ir sklypus kituose ūkiuose;
- d) pagal 10 straipsnio 6 dalį – informacija apie nitratų ir fosforo koncentraciją vandenyje, ištekamčiame iš šaknų zonos ir patenkančiame į požeminio vandens bei paviršinio vandens sistemą, ir pagal 10 straipsnio 3 dalį – rezultatai, gauti taikant sugriežtintą vandens stebėseną smėlingoje dirvoje esančiose žemės ūkio nuotekų surinkimo vietose;
- e) pagal 10 straipsnio 5 dalį – vietinio žemės naudojimo, sėjomainos ir ūkininkavimo metodų tyrimų rezultatai ir modeliu grindžiamo skaičiavimo, kiek nitratų ir fosforo nuteka iš ūkių, kuriems taikoma individuali nukrypti leidžianti nuostata, rezultatai;
- f) leidžiančios nukrypti nuostatos sąlygų įvykdymo įvertinimas, grindžiamas konkrečių ūkių ir sklypų patikinimais, mėšlo vežimo patikrinimais ir informacija apie sąlygų nesilaikančius ūkius, parengta pagal administracinės kontrolės ir patikrinimų vietoje rezultatus;
- g) informacija apie mėšlo apdorojimą, įskaitant tolesnį kietųjų dalių perdirbimą ir panaudojimą, ir išsamūs duomenys apie apdoravimo sistemų savybes, jų veiksmingumą ir apdoroto mėšlo sudėtį;
- h) informacija apie ūkių, kuriems taikoma nukrypti leidžianti nuostata, ir sklypų, kuriems taikoma nukrypti leidžianti nuostata ir kuriuose buvo naudojamas apdorotas mėšlas ir nuotekos, turinčios mažai azoto ir fosfatų, skaičių ir šių medžiagų kiekį;
- i) kiekvieno ūkio, kuriam taikoma individuali nukrypti leidžianti nuostata, apdoroto mėšlo sudėties, sudėties pokyčių ir apdoravimo veiksmingumo vertinimo metodikos, nurodytos 5 straipsnio 3 dalyje;
- j) mėšlo apdoravimo įrenginių sąrašas, nurodytas 5 straipsnio 4 dalyje;
- k) 10 straipsnio 4 dalyje nurodytose stebėjimo vietose gautų duomenų santrauka ir įvertinimas.
- l) duomenys, susiję su tręšimu visuose ūkiuose, kuriems taikoma individuali nukrypti leidžianti nuostata, įskaitant informaciją apie derlių ir dirvožemio tipus;
- m) kiekvienos kategorijos gyvulių skaičiaus tendencijos Flandrijos regione ir ūkiuose, kuriems taikoma nukrypti leidžianti nuostata.

Ataskaitoje pateikiami erdviniai duomenys, jei taikytina, atitinka Direktyvos 2007/2/EB nuostatas. Rinkdama reikiamus duomenis, Belgija naudojasi, jei taikytina, informacija, gauta iš integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, sukurtos pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 V antraštinės dalies II skyrių.

13 straipsnis

Taikymo laikotarpis

Šis sprendimas baigia galioti 2018 m. gruodžio 31 d.

14 straipsnis

Adresatas

Šis sprendimas skirtas Belgijos Karalystei.

Priimta Briuselyje 2015 m. rugsėjo 3 d.

Komisijos vardu
Karmenu VELLA
Komisijos narys